

पिकी पिकी काजुले

कोंकणी विभाग
पार्वतीबाई चौगुले महाविद्यालय
मडगांव गोंय

वर्स 21-22 अंक 06

मे 2022

उमेदींत लिक्लिक्त, आयले चोंब्यानी काजुले
आंगानआंग पर्जळ्ळे कोंकणी साहीत्याचे मळे.

विश्व कोंकणी दीस

शणै गोंयबाबाचे 76वे पुण्यतिथी निमतान 9 एप्रिल 2022 तारखेर चौगुले महाविद्यालयाच्या कोंकणी विभागान “चलो स्कूल मेगा ड्रायव्” हांच्या जोडपालवान, महाविद्यालयाच्या सभाघरांत विश्व कोंकणी दीस मनयलो. सुरवातेक शणै गोंयबाबाच्या फोटवाक, शिक्षकांनी तशेंच विद्यार्थी प्रतिनिधी-युक्ता पार्सेकार हांणी फुलां ओंपलीं. प्रास्तावीक उलोवप विभाग मुखेली डॉ. गुणाजी देसाय हाणें केलें.

पयल्या वर्साच्या, विज्ञान शाखेच्या विद्यार्थ्यांनी “मारिया पिताशे” ह्या कांताराचेर नाच सादर केलो. क्रायफ पैरा, संजना नायक, मॅक्जिला मिरांडा, चांदनी बोरकार आनी साईशा शिरोडकार ह्या विभागांतल्या विद्यार्थ्यांनीं शणै गोंयबाबांची जीण आनी साहित्यीक वावराचेर उलोवप केलें. “बॅस्ट आउट ऑफ वेस्ट” आनी “कोंकणी गीत-कांतार सर्त” ह्या वेळार आयोजीत केली. मनरिजवणे खातीर मदीं-मदीं विद्यार्थ्यां खातीर शणै गोंयबाबांच्या साहित्यीक वावराचेर आदारीत स्पोर्ट प्रायज दवरले. समिक्षा नायक (दुसरें वर्स) हाका “बॅस्ट आउट ऑफ वेस्ट” सर्तींत पयलें इनाम, वंशिका लोटलीकार (तिसरें वर्स) हाका दुसरें इनाम जाल्यार सिमरन कोस्ता (तिसरें वर्स) हाका तिसरें इनाम फावो जालें.

“कोंकणी गीत-कांतार सर्तीचें” पयलें इनाम - सोहम धारगळकार (दुसरें वर्स), दुसरें इनाम - क्लोय कोस्ता (पयलें वर्स) आनी तिसरें इनाम - रिया डायस (दुसरें वर्स) हांकां फावो जालें. कार्यावळीचें सुत्रसंचालन, क्रायफ पैरा आनी वेनिशा कोस्तान केलें. सहाय्यक प्राध्यापक सियालिनी फेर्नांडीसान उपकाराचें उलोवप केलें. ही कार्यावळ यशस्वी करपाक सहाय्यक प्राध्यापक ग्लिनीस डायस आनी सहाय्यक प्राध्यापक शिवानी वेंकारान हातभार लायलो.

भितरल्या पानार -

उजवाड नखेत्रांचो	02
मळबगंगा	03
परमळ	04
मनमोतयां	05
वज्रथिकां	06

संपादक मंडळ:

संपादक- सियालिनी फेर्नांडीस
उपसंपादक - ग्लिनीस डायस
मार्गदर्शक - डॉ. गुणाजी सदानंद देसाय

(विश्व कोंकणी दीस कार्यावळींत सहभागी जाल्ले आमच्या विभागांतले विद्यार्थी आनी शिक्षक)

कोंकणी

कोंकणी

Konknni

कोंकणी

کونکنی

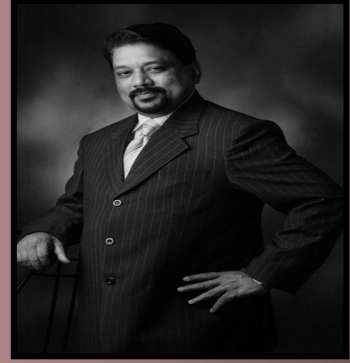
उजवाड नवेवेत्रांचो

विद्यार्थी लेखक देविदास कदमाचे भेटेक

रोजफर्न्स- शेंकड्यांचो आनी ओपारिंचो राजा
हांच्या 99व्या तियात्राच्या प्रयोगाचो आस्वाद

पार्वतीबाई चौगुले महाविद्यालयाच्या विद्यार्थ्यांनी साहित्य अकादमी पुरस्कार जैतिवंत लेखक देविदास कदम हांकां भेट दिली. देविदास कदम हांचें कोंकणी साहित्याच्या मळार व्हड योगदान आसा. कथा, कविता, कादंबरी, बालनवलीका हे साहित्य प्रकार ताणीं केळयल्यात. तांच्या साहित्या खातीर तांकां जायते पुरस्कार फावो जाल्यात. 2007 ह्या वर्साक 'दिका' हे कादंबरी खातीर तांकां साहित्य अकादमी पुरस्कार फावो जाला. तांणी कोंकणी साहित्यांत कादंबरी ह्या साहित्य प्रकाराक चड योगदान दिलां. विद्यार्थ्यांनी लेखकाक कादंबरी संदर्भांत जायते प्रस्न विचारले. लेखकान कादंबरीच्या घटकांविशी विस्तारान माहिती दिली. तशेंच कविता, कथा आनी कादंबरी हांचे भितरलो फरक साद्या उतरांनी सांगलो. हेर साहित्यकारांचे खंयचें खंयचें साहित्य ताणीं वाचपाक जाय तेंय विद्यार्थ्यांक सांगलें. विद्यार्थ्यांक सुचयलें की दर एक विद्यार्थी मदीं वाचनाची संवय आनी आवड आसपाक जाय तेन्नाच विद्यार्थी गिन्यानी जातलीं.

तियात्रिस्त रोजफर्न्स हांचो "जेवणांत फातोर" ह्या 99व्या तियात्राचो प्रयोग मडगांवा, पाय तियात्रिस्त सभाघरांत 25 एप्रीलाक जालो. चौगुले महाविद्यालयांतलीं "कोंकणी तियात्राचो अभ्यास" हो पेपर शिकपी विद्यार्थी आनी तांचे वांगडा सहाय्यक प्राध्यापक ग्लिनीस डायस, सहाय्यक प्राध्यापक सियालिनी फेर्नांडीस आनी सहाय्यक प्राध्यापक शिवानी वेंरेकार हांणी तियात्राचो आस्वाद घेतलो.

"कोंकणी तियात्राचो अभ्यास" ह्या पेपराच्या अभ्यासक्रमांत हेर तियात्रिस्तां वांगडा रोजफर्न्साचोय आस्पाव आसा. रोजफर्न्स, तियात्र माचयेवेलो एक फामाद तियात्रिस्त. ताणें आयजवेर 99 तियात्र बरोवन, माचयेर दाखयल्यात. ताच्या तियात्र माचयेवेल्या वावराक लागून सांस्कृतीक राज्य पांवड्यावेलो पुरस्कार तशेंच हेर साबार पुरस्कार ताका लाभल्यात. विद्यार्थ्यांक रोजफर्न्साच्या तियात्रांचें खाशेलपण आनी ताच्या तियात्र पंगडाची प्रत्यक्षांत भेट जावंची, तशेंच वेवसायीक तियात्रांचो प्रयोग माचयेर कसो जाता हें विद्यार्थ्यांक बरे तरेन समजुचें हे खातीर तियात्राच्या प्रयोगाक विद्यार्थ्यांक व्हेल्लीं. वर्गांत बसून तियात्र शिकोवप आनी प्रत्यक्ष माचयेर जावपी प्रयोग पळोवप हातूंत जायतो फरक आसता. तियात्राचो प्रयोग सोंपल्या उपरांत विद्यार्थ्यांनी आपल्याक आयिल्ल्या अणभवांच्यो प्रतिक्रिया उक्तायल्यो.

मळबगंगा

कलाकाराची भेट

बटुकाक स्मृती प्रतिष्ठान हांचे चलो स्कूल मेगा ड्रायव् आनी पार्वतीबाई चौगुले महाविद्यालय - कोंकणी विभाग हांच्या जोडपालवान महाविद्यालयाच्या सभाघरांत 24 मे 2022 ह्या दिसा 'कलाकाराची भेट' ही कार्यावळ आयोजीत केली. ह्या कार्यावळीक कलाकार म्हणून मिनीन मारियो (तियात्रिस्त-दिग्दर्शक-कांतारां बरोवपी) हांकां आमंत्रित केल्ले. कार्यावळीच्या सुरवातेक विभाग मुखेली डॉ. गुणजी सदानंद देसायान येवकाराचें उलोवप केलें आनी फुलांचो रोंपो भेटोवन कलाकाराक येवकार दिलो. बाय मॅक्जिला मिरांडान (तिसरें वर्स) तियात्रिस्ताची वळख करून दिली.

मिनीन मारियोन विभागाच्या विद्यार्थ्यांक खेळ तियात्र, तियात्र हांचें वेगळेपण तशेंच खाशेलपणां विशीं खोलायेन सांगलें. तांच्याच एका खेळ तियात्रांतलें ल्हानशें कांतारुय ताणें गावन दाखयलें. अभिनय कसो करप, संवाद कशे म्हणप हें सगळें खूब बरे रितीन विद्यार्थ्यांक समजायलें. चलचित्रांचेरूय थोडेंभोव उलोवप केलें. चलचित्रांत टेक वा रिटेक आसतात पूण तियात्रांत तशें नासतात देखून माचयेचीं फकाणां करपाक जायनात अशें मत ताणें उक्तायलें. अभिनय वा स्क्रीप्ट बरोवपाची कार्यशाळा खंयचीय संस्था आयोजीत करता तेन्ना विद्यार्थ्यांनी तसल्या कार्यशाळेक वचून लाव घेवंचो असोय तांणी विद्यार्थ्यांक संदेश दिलो. कार्यावळ यशस्वी करपा खातीर विभागाचीं सहाय्यक प्राध्यापक ग्लिनीस डायस, सहाय्यक प्राध्यापक शिवानी वेंकार आनी सहाय्यक प्राध्यापक सियालिनी फेर्नांडीसान हातभार लायलो. कार्यावळीचें सूत्रसंचालन बाय क्राय्जा वॅलेसान (दुसरें वर्स) केलें. सहाय्यक प्राध्यापक सियालिनी फेर्नांडीसान मानेस्तांचे तशेंच कार्यावळीक हाजीर आशिल्ल्यांचे उपकार आटयले.

विद्यार्थ्यांचो, हेर महाविद्यालयांनी आयोजीत कार्यावळींनी सहभाग

मंगळरा ५ एप्रिल २०२२ ह्या दिसा सरकारी कला, विज्ञान वाणिज्य महाविद्यालय केपेंच्या कोंकणी विभागान, गोंयची लोकसंस्कृताय: संवर्धन आनी जतनाय ह्या माथाळ्या खाला राज्यस्तरीय परिसंवाद आयोजीत केल्लो. ह्या परिसंवादांत चार सत्रां आशिल्लीं.

पयल्या सत्रांत, कमलाकर म्हाळशीन गोंयचे लोकनाच आनी लोकगितांचेर म्हायती दिली. दुसऱ्या सत्रांत, पांडुरंग फळदेसायन लोकपरंपरेंत सैमाचें पडबिंब कशें झळकता तें विस्तारान सांगलें. लोकउत्सव आनी सैमाच्या संबंदा विशीं आपले विचार ताणें उक्तायले. खुबशीं लोकगितां ताणीं गावून दाखयलीं. तिसऱ्या सत्राचे उलोवपी, श्री अजीत पैंगीणकरान गोंयचे लोक उत्सव आनी लोक वाद्यांचेर खोलायेन म्हायती दिली. तिनूय सत्रां जातकच आयोजकांनी जेवणाची वेवस्था केल्ली.

जेवणा उपरांत रोखडीच उक्ती भासाभास जाली. हातूंत वेग वेगळ्या महाविद्यालयांतल्यान आयिल्ले शिक्षक आनी विद्यार्थी हांचेमदीं चर्चा जाली. शेवटाक समारोप सुवाळो जालो आनी कितें तरी नवें शिकूंक मेळिल्ल्यान, आमचीं मनां धादोसलीं.

तेजू पाटील आनी साक्षी नायक

परमळ

"अक्षर महाबलेश्वर"

संत सोहोरोबानाथ अंबिये सरकारी आनी वाणिज्य महाविद्यालय विर्नोडा, पेडणे. कोंकणी विभाग, गोंय विद्यापीठ आनी उच्च शिक्षण संचालनालय, गोंय सरकार हांचे जोडपालवान घडोवन हाडिल्लो दोन दिसांचो राष्ट्रीय परिसंवाद 28 आनी 29 एप्रिल, संत सोहोरोबानाथ अंबिये सरकारी महाविद्यालय पेडणेच्या मल्टीपर्पज हॉलांत जालो. पयल्या दिसाक तीन सत्रां आशिल्लीं. मानादिक प्रो. हरिलाल बी मेनन हे मुखेल सोयरे आसले. मूळस्वर उलोवपी डॉ. भूषण भावे आनी अक्षर उत्सवाचे मानकारी सरस्वती सम्मान फावो जाल्ले कोंकणी साहित्यकार श्री. महाबलेश्वर सैल, तशेंच कार्यावळीचे अध्यक्ष, श्री. प्रसाद लोलयेकार कार्यावळीक हाजीर आसले. पयलें सत्र दनपारा 12.30 ते 1.30 वरां मजगतीं आशिल्लें. पयल्या सत्रांत प्रा. अंजू साखरदांडेन सैलांच्या कथांची शास्त्रीय नदरेंतल्यान वळख करून दिली जाल्यार प्रा. राजश्री सैलान तांचे कादंबरींची वळख करून दिली. श्री. शशिकांत पुनाजी ह्या सत्राचे अध्यक्ष जाल्यार प्रा. नरेश नायक हे संयोजक आसले.

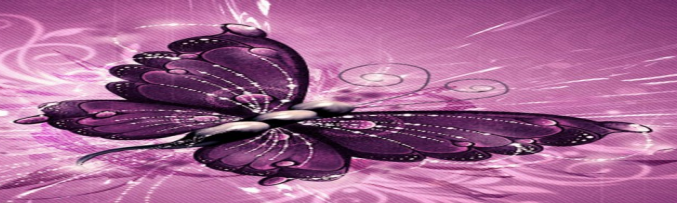
जेवणाचो विसव घेतले उपरांत दनपारां 2.30 वरांचेर दुसरे सत्राची सुरवात केली. ह्या दुसऱ्या सत्रांत 'महाबलेश्वर सैल हांच्या साहित्यांतल्या समाज, संस्कृताय आनी संघर्शाचेर चर्चा जाली. फा. लुईश गोमिश हांणी तांच्या कथांचेर आनी डॉ. प्रकाश पर्येकार हांणी कादंबरीचेर आपलीं प्रपत्रां सादर केलीं. दुसरे सत्राचे अध्यक्ष डॉ. किरण बुडकुले आनी संयोजक प्रा. वैशाली परब जावन आसलें. सुमार 4 वरां म्हणसर दुसरें सत्र सोपलें. ताच्या उपरांत तिसरें सत्र सुरु जालें, ह्या सत्रांत महाबलेश्वर सैल हांच्या साहित्यांतली पुरुषी मानसिकताय आनी अस्तुरेचें भविविश्व ह्या विशयाचेर आसलें. डॉ. अरविंद शानभाग हांणी तांचे कथेंत आयिल्ली पुरुषी वा अस्तुरी समाजाचेर उजवाड घातलो, तशेंच डॉ. प्राची जोशी हांणी तांचे कादंबरींचेर चर्चा केली. ह्या तिसरे सत्राचे अध्यक्ष डॉ. जयंती नायक आनी संयोजक प्रा. दिपराज सातार्डेकार जावन आसले.

परिसंवादच्या दुसऱ्या दिसा सकाळच्या 10.30 वरांचेर कार्यावळीचें चवथें सत्र सुरु जालें महाबलेश्वर सैल हांच्या साहित्यांत आयिल्ल्यो मानवीय संवेदना आनी वैश्विक विचार हाचेर चर्चा करून सुरवेक डॉ. पूर्णानंद च्यारी कथांचेर आनी आनी डॉ. रमिता गुरव हांणी कादंबरीचेर आप -आपलीं प्रपत्रां मांडलीं. चवथ्या सत्राचे अध्यक्ष श्री. इब्राहिम अफगान (मुंबयचे नामनेचे साहित्यकार) आनी संयोजक प्रा. रेश्मा खोलकर आसले. उपरांत दनपारचें 12.00 वरांचेर पांचवें सत्र सुरु जालें. ह्या सत्राचो विशय "महाबलेश्वर सैल हांचे कडेन सुसंवाद" आसलो. महाबलेश्वर सैल हांचे कडेन मुलाखत घेवपी डॉ. नंदकुमार कामत (नामनेचे विचारवंत आनी संशोधक) आसले. निमाण्या सत्राची संयोजिका प्रा. एडना वाज आसली. जेवणां उपरांत समारोप सुवाळो जालो. सगळ्या मानेस्त साहित्यकारांनी आप आपलें मनोगत व्यक्त करून आयचे पिळगेक मार्गदर्शन दिलें.

दिव्या नायक

मनमोतयां

पुस्तक प्रकाशनां

मनस्फोट

सियालिनी फेर्नांडीस

मनस्फोट हो सहाय्यक प्रा. सियालिनी फेर्नांडीसाचो इ-स्वरूपान प्रकाशीत जाल्लो कविता संग्रह. ह्या काव्यझेल्याक नवेपणाचो, तरणेपणाचो परमळ आसा. ह्या संग्रहांतल्यो चडश्यो कविता खाजगी जिणेंतल्या अणभवांचेर आदारून आसात. मोग, ही मनशाल्या मनांतली चैतन्यशील अशी भावना. मनशाल्या मनांतल्या ह्या भावनेच्या आदारान सैम आपलें सातत्य तिगोवन दवरता.

ह्या कविता झेल्यांतल्यो चडश्यो कविता एक तरेचो विरह राग गायतना दिसतात, चडश्यो कविता आत्मनिश्ठ आसात. ह्या काव्य झेल्यांतल्या दर एका कवितेंत एक प्रियकर आसा. तो तिच्या मोगिकेक सोडून गेला. तो कित्याक गेलो, खंय गेलो, केन्ना परत येतलो हाची खंयचीय जाप तिचे कडेन ना आनी मेळपाची अपेक्षाय ना. ह्या सगळ्या प्रस्नांच्यो जापो आपले-आपुणूच सोदपाचो यत्न ती आपल्या कवितांतल्यान करता. एकेकदां ताका दुशण दिता तर एकेकदां तूं सोडून गेलो पूण जिवनाचें तत्वगिन्यान शिकोवन गेलो म्हूण खोशी जाता.

ह्या काव्यझेल्यांत मनाचें पांचवेपण, ताजें नवेंपण उक्ते करून दाखोवपी कांय सोबीत कवनां आसांत, जीं आमकांय जिणेकडेन पळोवपाची नवी नदर दितात.

सहाय्यक प्रा. ग्लिनीस डायसाचो 'गांवगाथा' हो पयलोच कथासंग्रह. ह्या कथासंग्रहांत एकूण तेरा कथा आस्पावल्यात तातुंतल्या वट्ट आठ कथांतल्यान क्रिस्तांव समाजाचें चित्रण केल्लें दिसता. सहज पूण वाचनीय अश्या ओडलायण्या शैलींत ग्लिनीसाच्यो कथा व्हांवत्यो जातना दिसतात. ताणे पळयल्ल्या, अणभवलेल्या गजालीं वेल्यान ह्या कथांनी आकार घेतला हें कथांच्या आशयावेल्यान आनी तातूंतल्या वातावरणावेल्यान दिसता. नावां प्रमाणे गांवगीर जिवीत ह्या कथांनी चित्रित केल्लें दिसता. प्रामुख्यान क्रिस्तांव समाजाचें चित्रण करपी ह्या कथांतल्यान त्या समाजांत घोळपी अर्थपूर्ण अश्यो ओपारी, उलोवापाचे शैलींतल्यो बारीकसाणीं, उतरा उतराक सापडपी वाक्यप्रचार, मोग, माया, दुस्वास, राग उक्तावापी उतरावळ आनी अश्यो जायत्यो गजाली कोंकणी कथा साहित्याक गिरेस्तकाय जोडून दितात.

ग्लिनीसाच्या कथांचे विशय वेगवेगळे आसले तरीय ताचे दर एके कथेंतल्यान कसले ना कसले व्यथेक वाचा फोडलेली दिसता. समाजांत दिसपी व्यथाच ताका कथा बरोवपाक प्रेरित करतात. गांवव्यथा उक्तावपी कथांची ही गांवगाथा फुडारांतल्या एका समर्थ अश्या कथाकाराच्या पावलांची सुलूस दितात अशे निश्चित म्हणूं येता.

वज्रथिकां

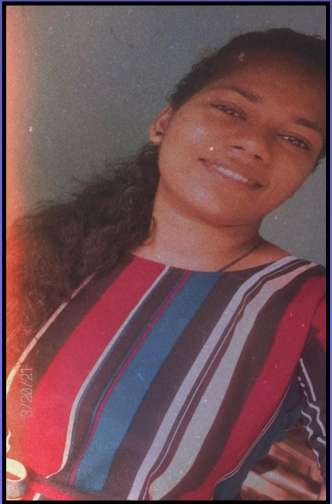

सोहम धारगळकार (दुसरें वर्स – कोंकणी विभाग) हाका 14 मे 2022 दिसा संत सोहिरोबानाथ अंबिये सरकारी महाविद्यालय, विनोडा- पेडणेच्या वाणिज्य विभागान आयोजीत केल्ल्या “एक्स्दावगांजा” ह्या आंतर महाविद्यालयीन कार्यावळींत, गीत गावपाचें सर्तींत दुसरें इनाम फावो जालें.

यादींचो पिंजरो उगडटना

मनशाच्या जिणेंत याद उरपी दीस म्हणल्यार तांचे कॉलेजींतले दीस. म्हजी एक इत्सा आसली की हांव पार्वतीबाई चौगुले कला आनी विज्ञान महाविद्यालय, मडगांव – गोंय ह्या महाविद्यालयांत शिकतलेंच आनी हावें म्हजें सपन पूर्ण केलें. जेन्ना हांव पार्वतीबाई चौगुले कला आनी विज्ञान महाविद्यालय, मडगांव – गोंय ह्या महाविद्यालयांत आयलें तेन्ना म्हाका भिरांतशी दिसली. म्हजीं तिनूय वर्सां हांव कशें सारतलें हो म्हाका प्रस्न पडलो कारण हांव कोणाक वळखनासलें. पूण म्हाका कॉलेजीच्या पयल्याच दिसाक म्हजे पयलीचें इश्ट मेळ्ळे. तेन्ना म्हज्या जिवाक समादान भोगलें. मागीर ल्हवू ल्हवू करून हांव सगळ्यांकडेन जुळ्ळें. आमच्या तिनूय वर्सांचे शिक्षक जावन आसात गुणाजी सदानंद देसाय, हनूमंत चोपडेकर, गोरक सिरसाठ, राखी आमोणकर, सियालिनी फेर्नांडीस, ग्लिनीस डायस आनी शिवानी वेंकर. सगल्यांनी आमकां बरे तरेन मार्गदर्शन दिलें. आमचें सगल्यांत बरें वर्स गेलें म्हणटात तें पयलें वर्स कारण त्या वर्सा खूब कार्यावळी घडटाल्यो. आमच्या कॉलेजींत घडपी “तथास्तू” ही सगळ्यांत फामाद कार्यावळ आशिल्ली जिचो हावें अणभव घेतलो. ह्या कॉलेजींत शिक्षणां वांगडा खूबश्यो कार्यावळी लेगीत आसतात. जातूंत भुरग्यांक जायते तरेचे अणभव मेळटात. ताचे उपरांत कॉलेजीच्या दुसऱ्या वर्सा “कोरोना” नांवांची पिडा उपरासली आनी सगळें इबाडलें. आमचें पुराय दुसरें वर्स ऑनलाइन शिक्षण गेवन पूर्ण जालें. टिचर आनी भुरग्यां मदलें नातें मात्शें पयस जालें. आमकां नेटवर्काक लागून आडकळी येवपाक लागल्यो. त्या वेळार म्हाका कोरोना ही पिडा जाल्ली तेन्ना म्हज्या शिक्षकांनी म्हाका सोडूंक ना. तांचो म्हाका भरपूर आदार मेळ्ळो, तेच तरेन म्हज्या इश्टांचोय. आमीं तांचे कडसून पयस आशिल्ल्यान लेगीत तांणी आमकां बरे तरेन शिकयलीं. मागीर आयलें आमचें तिसरें वर्स आनी आमकां कळ्ळें की तें ऑफलाईन जातलें आनी आमीं सगलीं खुशाल जालीं कारण आमकां एका मेकाक मेळपाक मेळटलें. आनी आतां सद्याक तें सोंपपाक आयलां हाचें दुख भोगता. हीं वर्सां केन्नाच विसरूंक जावचीं नात.....

सिमरन कोस्ता